

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Titul: Choroby obilovin

Autor práce: Kristýna Kutková

Autor posudku: Mgr. Veronika Cholevová

-
1. Jsou v souladu titul a obsah práce se zadáním práce? ano ne
2. Nechybí v práci formulář *Zadání*? nechybí chybí
- Nechybí v práci *Prohlášení*? nechybí chybí
- Nechybí v práci *Obsah*? nechybí chybí
- Nechybí v práci kapitola *Literatura*? nechybí chybí
3. Je členění práce logické a přehledné? ano ne zcela ne
4. Je diskuse logická a s dobře zdůvodněnými závěry? ano ne zcela ne
5. Je kapitola závěr jasně formulovaná? ano ne zcela ne
6. Jsou správně citované zdroje informací v textu práce? ano ne zcela ne
7. Je seznam použitých zdrojů informací bez chyb ano ne zcela ne
 a úplný? ano ne zcela ne
8. Je cizojazyčné resumé bez chyb? ano ne zcela ne
9. Jsou všechny obrázky, tabulky a přílohy nezbytné? ano ne zcela ne
10. Jsou všechny tabulky, obrázky a přílohy dostatečně kvalitní? ano ne zcela ne
11. Je jazyk a gramatika práce bez chyb? ano ne zcela ne
12. Jsou taxonomické pojmy bez chyb? ano ne zcela ne
13. Doporučujete práci k obhajobě? ano ne
14. Doplňte hodnocení práce: výborně
 velmi dobře
 dobře
 nevyhovující

15. Do diskuse navrhuji otázku ve znění:

1. V kap. 3.2.6 Choroby pšenice uvádíte jako jeden z příkladů „virus zakrslosti pšenice“. V textu je však pouze informace o vektoru viru, důsledcích virového působení a předcházení nákaze formou užití pesticidů. Není zde však žádná bližší informace o původci samotném. Je původcem Vámi popisovaného onemocnění pouze jediný druh zmíněného viru, do jaké skupiny patří, co je o něm známo?

2. V Metodice jsou uvedeny 2 publikace, dle kterých probíhala determinace chorob. Zároveň je v zadání práce uveden požadavek na mikroskopování vzorků. Ze samotné metodiky a získaných výsledků mi však není jasné, zda byla determinace prováděna opravdu až na základě mikroskopického vyhodnocení vzorků či zda byly posuzovány zejména makroskopické znaky/projevy choroby. Lze chorobu a jejího původce určit pouze na základě pouhým okem viditelných znaků? Prosim o vysvětlení, jak přesně byly choroby a jejich původci určováni.

3. Jaké druhy např. r. *Fusarium* se na našem území podílejí na chorobách obilovin, působí stejné typy onemocnění? Jak lze určit konkrétní druh zmíněného rodu a prováděla jste takovou determinaci?

4. V první větě kap. Diskuse zmiňujete, že malý počet pozorovaných záhytů chorob hodnotíte pozitivně, přičemž důvodem jsou pečlivě hospodařící farmáři. Nemůže být minimum zachycených onemocnění obilovin spojeno s intenzivním užíváním pesticidů? Jaké účinky může mít intenzivní užívání pesticidních substancí na necílové organismy různých trofických úrovní?

Předložená bakalářská práce studentky Kristýny Kutkové čítá 45 číslovaných stran a 8 stran příloh. Práce se zaměřuje na vymezení a charakteristiku chorob obilovin, důraz je kladen na choroby obilovin v Plzeňském kraji.

Rešeršní část práce obsahuje informace o typech obilovin pěstovaných v ČR, jejich požadavcích na pěstební podmínky, osevní postupy či způsoby zpracování půdy. Dále jsou zde předkládány možné choroby jednotlivých typů obilovin a informace o jejich původcích, vnějších projevech, citována jsou možná řešení napadení plodin chorobami/škůdci. Práce je pojata čistě agronomicky, zcela postrádám detailnější a promyšlenější biologickou charakteristiku původců chorob a/či onemocnění samotných. V rešeršní části se studentka okrajově věnuje také přípravkům na ochranu rostlin (POR). Správně zmiňuje jejich neoddiskutovatelný globální přínos, ale opět postrádám hlubší a koncentrovanější vhléd do problematiky, např. s ohledem na směrnice EU, zejména „EU biodiversity strategy for 2030“ (EC, 2020) a „A Farm to Fork Strategy for a fair, healthy and environmentally-friendly food system“ (EC, 2020), na jejichž základě je připravován nový Národní akční plán k bezpečnému používání pesticidů v České republice (současný byl platný do r. 2022). V některých případech také postrádám konkrétní principy působení zmiňovaných POR na cílové organismy.

Následuje kap. Metodika, kde studentka vymezuje oblasti, kde byly sběry vzorků prováděny a uvádí informace k determinaci chorob/jejich původců. Z kapitoly není vůbec jasné, kolikrát studentka danou lokalitu navštívila, jakou konkrétní plochu na dané lokalitě prozkoumala, jaké znaky sledovala při mikroskopickém vyhodnocení atd. V kapitole Metodika musí být jasně stanoven způsob sběru terénních a laboratorních dat a jejich vyhodnocení a to tak, aby bylo možné výzkum stejným způsobem zopakovat. Taktéž chybí názvy přístrojů, které ke své práci využila (typ mikroskopu, binolupy apod.). Část informací, které by měly být součástí Metodiky, je k nalezení v kap. Závěr. K této části se dále pojí některé dotazy do diskuse uvedené na předchozí straně.

Kapitola č. 5 Nalezené choroby obilovin (patrně odpovídající tradiční kapitole Výsledky) je pojata jako kombinace rešerše literatury, metodiky a z části také diskuse. Jsou v ní uvedeny citační odkazy, které ale do této kapitoly nepatří. Výsledky jsou zde popsány pouze minimálně. Rozumím tomu, že vzhledem k pouze malému počtu záhytů chorob v jediné vegetační sezóně by tato kapitola mohla být významně kratší, nicméně aktuální obsah kapitoly 5 neodpovídá tomu, jak by měly být výsledky prezentovány. V této části textu je nezbytné uvést konkrétní výsledky terénního a laboratorního výzkumu, nikoli postupy, jakými se k nim došlo. K tomu je určena kap. Metody práce. Zároveň obecné postupy práce jako např. příprava nativního preparátu se v práci neuvádí, z hlediska kvalitativního takový text práci neobohacuje, naopak to vyvolává dojem, že se studentka snaží uměle navýšit počet stran textu (např. „...v nejbližší době jsem se vydala do školy...“, „aplikovala jsem kapku vody a přikryla jsem list krycím sklíčkem...“, „Počasí bylo v den nálezu slunečné a nebyly žádné překážky, které by bránily zkoumání porostu.“ aj.). Také jsem nezaznamenala informace, do jaké míry byla choroba na daném stanovišti rozšířena apod. Rozumím tomu dobře, že na každé z uvedených lokalit byla zaznamenána pouze jedna z chorob? Mezi vlastními výsledky práce studentka popisuje, že si např. „prohlédla konidie houby“ (kap. 5.2 Padlí travní) – jednalo se pouze o prohlížení nebo tyto struktury využila k determinacím účelům? Měřily se např. rozměry či se zaznamenávala jiná důležitá data pro determinaci daného druhu? V textu jsou také slučovány názvy chorob a jejich původců. Z agronomického pohledu v tomto problému nevidím, z biologického pohledu se jedná o zavádějící informace, které by si měla studentka ujasnit.

Následuje kap. Diskuse, kde se studentka mj. snažila vztáhnout záhyty chorob ke srážkovým datům ve výroční zprávě ČHMÚ pro měsíce květen a červen. Sama však zmiňuje, že se jedná o celorepubliková data, tedy vyhodnocení těchto souvislostí může být místy zavádějící. Součástí kap. Diskuse je také zmínka o poklesech užívání některých typů POR, opět však postrádám širší souvislosti užívání POR na cílové vs. necílové organismy. Diskuse by zajisté mohla být v případě využití širšího spektra odborných zdrojů propracovanější, s lépe vyhodnocenými závěry.

Kvalita textu samotného je průměrná s dílčími gramatickými a formálními nedostatky (např. některé na sebe navazující věty opakují tutéž informaci, např. str. 29 – dvě věty s odkazem na Bittnera (2009); dále viz níže). V práci jsou četné „vypravěčsky“ formulované věty, které do odborného textu nepatří. Při vypracování kvalifikační práce je nutno se takovým vyvarovat, tj. užívat formálního způsobu psaní. V anglicky psaném resumé je chyba („binokulár“ – patrně mělo být uvedeno „stereo microscope“). Uvedené chyby by bylo možné odhalit preciznější prací s textem.

Další zaznamenané nedostatky:

- str. 27 – „tyto data“ namísto „tato data“, str. 11 – chybějící předložka s („...se můžeme setkat i_názvem „žitovec“...“)
- odkazy na zdroje v textu – odkaz na citovaný zdroj se uvádí bez křestního jména (str. 36);
- v textu práce je opakovaně uváděn odkaz na práci Hůla et al. (2008), v seznamu literatury je pouze práce Hůla et Procházková (2008);
- v textu práce je několikrát uváděn odkaz na práci SUMI AGRO (2002) – v seznamu literatury tato práce není, parně se jedná o zdroj uvedený v seznamu literatury jako Anonymous (2022);
- v citacích v textu práce bych preferovala užití jen jedné z verzí (česká či latinská) při uvádění „a/et“ a „a kol./et al.“ Studentka ve spojení 2 autorů užívá české „a“, v případě citace kolektivu autorů užívá latinské „et al.“. Zmíněný citační styl však užívá v celé práci jednotně;
- chyby v seznamu literatury: v číselném rozsahu stran je nesprávně užit spojovník namísto pomlčky (AACC Report 2001), u práce Křena et Míši (2012) chybí rozsah stran práce;
- tečka za větou se píše až za závorkou s citací (str. 11, 13, 15, 16);

- překlepy ve slovech či latinských názvech: str. 11 – „odrůdy vnikly“ namísto „vznikly“, str. 11 – „vyniká dobrou odolností“ namísto „odolností“, str. 13 – *Monographella nivalis* namísto *M. nivalis*, str. 14 – *Puccinia graminis* namísto *Puccinia graminis*, str. 19 – *Drechslera* namísto *Drechslera*);
- využití starších, především českých citačních zdrojů vedlo k uvádění zastaralých jmen původců houbových onemocnění. Zároveň jsou některé taxony uváděny v různých částech textu pod různými, aktuálně neplatnými synonymy (příklady níže). U studentky VŠ studia je nezbytná schopnost kritické práce s užívanými zdroji informací!
 - na str. 14 uvedena *Stagonospora nodorum*/na str. 34 stejný druh pod synonymem *Septoria nodorum* – akt. platný název ***Parastagonospora nodorum***;
 - na str. 14 uveden taxon *Puccinia persistens*/na str. 32 stejný taxon pod synonymním, ale taktéž již neplatným názvem *Puccinia triticina* – akt. platný název ***Puccinia recondita***;
 - další taxonomicky neplatné názvy a jejich aktuálně platné verze: *Septoria tritici* – aktuálně platný název: ***Zymoseptoria tritici***, *Drechslera graminea* – akt. platný název: ***Pyrenophora graminea***, *Ustilago tritici* – akt. platný název: ***Ustilago nuda***, *Pseudocercospora herpotrichoides* – akt. 2 taxony působící zmiňovanou chorobu: ***Oculimacula yallundae/O. aciformis***;
- popisek k Obr. 1 – nesprávné užití spojovníku namísto pomlčky.

Datum:

Podpis: